

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah i praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1—, z dostavljanjem na dom K 120; s pošto celoletno K 18—, polletno K 9—, četrtletno K 450, mesečno K 150. Za inozemstvo celoletno K 28—.

Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašjanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Klerikalci prodali kočevske Slovence.

Večjih nasilstev kot so jih uprizorili zadnje nedeljo nad Slovenci kočevski nemškutarji, sploh ni mogoče misliti. Radi Slovence Kopitarja so napravili v Kočevju puntu podobne demonstracije. Slovenskega rimsko-kaplana je nemškutarski kočevski mob napadel s palicami, kamenjem, gnjilimi jajci in krvavimi odpadki. Za božjim namestnikom kaplanom Kopitarjem je kočevska druhal nosila pri belem dnevu nočno posodo in v njej žgala cerkevno kadilo.

Krutejše žalitve Slovenci v Kočevju še nismo doživeli; še nikdar se ni na Slovenskem izvršilo tako vso javnost pohujšajoče bogoskrunstvo kot zadnje nedeljo v Kočevju.

A kaj so dosedaj napravili klerikalci proti kočevskim tolovajstvom?

Par kratkih notic v „Slovenca“, pro forma protest pri deželnem predsedniku baronu Schwarzu in prazna ter hlapčevsko ponižna resolucija „Izvrševalnega odbora klerikalne stranke“ to je vse, kar so klerikalci poskusili v obrambo kočevskih Slovencev. Resno niso klerikalci niti prvi dan mislili na to, da bi zahtevali za kočevske izgredke takega zadoščenja kot so ga zahtevali in dosegli Nemci po 20. septembru. Že v včerajšnjem listu smo poročali, da je klerikalcem, osobito dr. Šusteršiču do skrajnosti neljubo, da jim je kaplan Kopitar v Kočevju tako ostro nastopil in povzročil protidopri pri Nemcih. Včerajšnji nastop klerikalnih voditeljev, dr. Šusteršiča in dr. Kreka v „Unionu“ nam potrjuje naše tozadevne trditve.

Niti z besedico se nista govorila na včerajšnjem skodu v „Unionu“ dotaknila kočevskih izgredov. Niti besedice niso klerikalci na včerajšnjem shodu črhnilo o Nemcih, ali zoper Nemce.

Včerajšnji shod v „Unionu“ potrjuje, da so klerikalci žrtvovali slovenskega kaplana Kopitarja in da so se odločili mirno požreti vse kočevske žalitve.

Od kod naenkrat ta ponižnost klerikalcev? Pred nedolгим časom so ljubljanski klerikalci sklicali v „Union“ poseben shod, da so protestirali proti Nathanu, ki je po njihovem mnenju kruto žalil rimskega papeža. Kočevci so sedaj veliko huje žalili slovenskega kaplana Kopitarja, noseč cerkevno kadilo v nočni posodi, so veliko bolj žalili verski čut naših katolikov, vendar takrat toliko kokodakanja, sedaj pa vse mirno in ponižno.

Politika prepoveduje klerikalcem, da bi se potegnili za kočevske Slovence, za tamošnjega slovenskega kaplana. Nathana in papeža so hoteli pred meseci izrabiti v svoje politične namene proti slovenski napredni stranki; sedaj jim politika ne dovoljuje zavreči prijateljstvo z Nemci in zato: jezik za zobmi!

Kako pa naj naši klerikalci gredo

zoper Nemce, ko so ž njimi na vse strani vezani.

Za kočevske Nemce so ustvarili za državnozborske volitve poseben okraj, ki je daleko najmanjši v deželi in ki je čisto nemški. Volilno geometrijo so na Kranjskem sporazumno z Nemci tako uredili, da ima peščica Nemcev na Kranjskem ravno tako en mandat kakor mnogo, mnogo večje število slovenskih naprednjakov na Kranjskem. Za deželni zbor so ločili Ribnico od Kočevja in tako za vse večne čase utrdili nemški kočevski deželnozborski mandat, katerega bi lahko Slovenci s pametno politiko dobili v doglednem času. Za deželni zbor so klerikalci oropali naprednjake s sleparsko in nalašč zanje prirojeno volilno reformo več mandatov, dočim so nemškemu veleposilstvu dovolili, da voli 52 nemških grofov in baronov 10 veleposestniških poslancev. Klerikalci so pa še posebno skrbno podpirali odhod Kočevce. Pripomogli so jim do lastne centrale c. kr. kmetijske družbe, ki bi kmalu sama več dobivala subvencije kot cela ostala Kranjska. Sedaj je bil tajnik c. kr. kmetijske podružnice, ki se vzdržuje s slovenskim denarjem, med aranžerji pouličnih izgredov zoper naše rojake. Debele knjige bi lahko še napisali, če bi hoteli navajati vse podrobnosti kje in kdaj so klerikalci v zadnjem času prodali Nemcem interese slovenskega naroda in to samo zato, da dosežejo nemško pomoč za svoje strankarske politične aspiracije.

Nemci so z našimi klerikalci zelo zadovoljni, četudi so sami propagatorji pročiščenosti in luteranstva. Naravnost ginjaivo-zadovoljno se je izrazil voditelj kranjskih Nemcev o klerikalcih takrat, ko je bila sprejeta volilna reforma za ljubljanski občinski svet, po kateri je zopet po tako dolgem času omogočeno ljubljanskim Nemcem, da pridejo v občinski zastopstvo z več glasovi. Klerikalci so napravili to narodno izdajstvo le na ljubo svojim strankarskim interesom.

„Roka roko umije“, pravi narodni pregovor. Naši klerikalci pa ga zvezi z Nemci posebno dobro poznajo. Odkar je kranjska šparkasa kupila škofa Antona Bonaventuro, da je postal njen agent celo po cerkvenih lecah, je prijateljstvo med klerikalci in Nemci nerazdružljivo. Vsak hip so klerikalci deležni velikih podpor od kranjske šparkase, zato da zanje delajo reklamo. Večmilijonsko premoženje kranjskih cerkva je naloženo v kranjski šparkasi. „Ljudska posojilnica“ pa ima pri kranjski šparkasi celo tekoč račun.

Umevno je, da je ob tako slabih gospodarskih časih, ko so klerikalci virli milijone v Dalmacijo, na Hrvaško in v Galicijo z namenom, da bi zadobili še večjo strankarsko politično moč, prijateljstvo, ki ga goje z Nemci neprecenljive vrednosti.

Zato pa je zanje tudi čisto naravno, da se ne razburjajo radi kočevskih dogodkov in da ne bodo

zahtevali ter dobili nobenega zadoščenja.

Prodan je bil že naprej slovenski kaplan Kopitar, že naprej je bilo pozabljeno dejstvo, da so nemškutarji nosili po Kočevju nočno posodo z cerkvenim kadilom.

Za denar, za svojo strankarsko politiko, zataje naši klerikalci svoj narod, svoje ljudi in če je treba tudi Boga.

To je tisto „naše dobro“ ljudstvo.

(Iz Dolenjske.)

Kako dobro so vzgojili naši duhovniki naše ljudstvo, to dokazuje poleg drugih izpričeval, posebno tudi zgodovina novomeškega vodovoda. Ob priliki vsakega deželnega zbora, v slovenskih listih, čujemo dan na dan o prošnjah prihajajočih iz vodovodnih krajev. Eni prosijo za napravo vodovodov, drugi za vodnjake, skratka, rešem vseh teh prošnji je: dajte nam zdrave pitne vode!

Tudi novomeški okraj je siromašen glede zdrave pitne vode. Še oni maloštevilni študenti so večinoma vseh nesnag polne, prvacate mlakuže, z mehko, neokusno vodo. So pa tudi cele vasi in občine, katere rabijo pitno vodo istotako iz istega umazanega potoka, v katerem se pere perilo, se napaja živina, se koplje, v katere prihaja vsa nesnaga iz obrežnih vasi.

Mnogo takih krajev leži ob Težki Vodi, potok, ki izvira v jarku med Stopičem in Plemberkom. Ob tem potoku, kot pritoku Krke je malo študentov, najmanj pa takih, ki bi imeli zdravo pitno vodo.

Novo mesto samo — to je dovolj znano — je naravnost slovelo zaradi slabe pitne vode. Radi nje so izgubili za večne čase vojaštvo. Mesto je bilo v lastnem interesu primorano, si nabaviti vodovod. Po mnogem iskanju so se odločili za vodovod iz izvirka potoka Težke Vode. Ker pa mesto samo ni moglo vtrpeti ogromnih stroškov nabave vodovoda le zase, so morali računati na soudeležbo sosednjih vasi, ki so istotako potrebovale vodovoda. Na ta način bi si osigurali tudi deželno ozir. državno pomoč.

Ali kaj se je zgodilo? Bilo je menda še pod okr. glavarjem — žalostnega spomina — Vestenekom, ko so se pričela prva pogajanja med meščani in vaščani glede uporabe izvirka v vodovodne svrhe. Glavna pogajanja so se seveda vršila s prebivalci najbolj prizadete vasi Stopiče. Razen lastnika izvirkovega ozemlja je cela vasa s sosedi vred protestirala proti napravi vodovoda, dasi se jim je ponudilo, da se vodovod napelje tudi v vas, ki leži precej visoko in strmo nad vodo. Dotičnemu lastniku, ki je kot krčmar in mož, ki je že nekaj skusil sveta in je znal prav ceniti vrednost napeljav vodovoda, se je pozneje pridružila le še ena posest-

nica z iste vasi. A to jo je naletela. Nastala je vsled tega taka revolucija, da se je uboga žena komaj ubranila pred dejanskimi napadi od strani sosedov izmed katerih so bile ženske najhujši rogovileži. Tekom nadaljnjih pogajanj je sovraštvo proti napravi vodovoda dozorelo tako daleč, da ko je skušal tudi župnik se javno zavzemati za vodovod ter zanj tudi svoje „pobožne ovčice“ pridobiti, ni dosti manjkalo, pa bi bile ovčice tudi svojega pastirja kamenjale, kakor so to storile napram komisiji.

Stopčanom so se priklopili tudi še drugi bližnji sosedje, stvar je postajala kakor pravimo resna. Takratni deželni poslanec Pfeifer je mislil da hočejo Novomeščani zgolj iz sebičnih interesov izzvati ljudstvo do skrajne napetosti. Pripeljal se je iz Krškega, da celo zadevo sam prouči na lici mesta. Toda mož, komaj je začel govoriti o vodovodu, je doživel isto, kot so pred njim doživeli drugi oblastveni činitelji.

No, v Avstriji imamo tudi za trmoglavost našega dobrega ljudstva primerna zdravila. Vodovod se je napravil kljub vsem protestom in pri-mejdenjem pobožnih Stopčanov ter njih sosedov.

Kar se je zgodilo pred nekaj leti, ko se je vodovod v dosegu melioracijske pripomoči razširil tudi na vasi v okolišju Novega mesta, je za današnji prostor preobširno, ker je obenem tudi prežalostno, za nas Slovence presramotno, da bi se onih dogodkov spominjali zajedno na tem mestu. Omenimo le, da je bil to pot Šmihelski župnik sam eden tistih glavnih kričarjev, ki se je branil plačati neznamno svoto za vodarino. Rajše je pustil, da so zaprli javno napravljeni vodovod. Kot dobri, še bolj vlečejo slabi vzgledi, zlasti če pridejo od moža, voditelja svojih faranov.

Pa maščevanje za to protikulturno delo, je sledilo župniku in vsem, ki so ga posnemali, za petami. Nastala je suša, tistih par sparjenih študentov se je posušilo, potok je bil umazan, cele vasi so bile brez prave pitne vode. Namesto za par kronc na leto imeti vodo pred nosom, so ljudje hodili daleč po njo, ponajveč skrivaj iz posameznih vodovodov. Tedaj šele je župnik izprevidel posledice svoje zaslepljenosti, napotil se je na pot v Kanoso — prišel je mož na novo-meški rotovž s prošnjo, naj se zopet odpre vodovod. —

Pa dosti tega in zaključujem: Te dni sem se napotil v Stopiče, da si tam ogledam strojnico in naprave za novomeški vodovod. Ko stojim nekoliko ob potoku, ki teče globoko v jarku pod vasjo, vidim prihajati ženske po strmini iz vasi navzdol s škafi, prihajale so po vodo. Okrog 4. pop. so začeli priganjati po isti skaloviti strmini živino napajati v potok. Živina je padala in ženske s polnimi škafi nazaj grede so se lovile po polzamljivi polzki strmini. Nisem vedel ali naj se zjočem ali smejem nad temi prizori. Vas, ki s svojim iz-

virkom na kilometre daleč napaja celo mesto s pitno vodo, sama pa je brez vodovoda! Napotil sem se gori v vas, ker sem izvedel celo žalostno zgodovino, katere odlomek sem vam tu opisal. In še danes mi zvene besede iz ust preprostega vaščana, s katerimi je zaključil svojo povest: „Vidite,“ je dejal, „tako je naše dobro verno ljudstvo!“

„Da, tako je,“ sem mu odgovoril, „a ne po svoji, ampak po krivdi tistih, ki so to sicer dobro ljudstvo tako vzgojili, in ki zgolj iz sebičnih namenov še danes hujskajo vaščana proti meščanu.“

Slovanski jug.

Korupcijski režim pred bolgarskim sobranjem. Obravnava, pri kateri se je nekoliko dni v sobranju razmotrivalo vprašanje, ali naj se izroči ministre bivšega Stambulovističnega kabineta radi oropanja državnih blagajn in teptanja ustave, je bila pred dvema dnevoma končana. Dasi so se „stambulovisti“ kot imenitni govorniki branili z vsemi močmi, vendar je bil kljub temu z veliko večino sprejet predlog poslanca Krajeva, naj se sodno preganjajo ex-ministri: Petrov, Guđev, Genadijev, Halačev, Šišmanov in Savov. Končno je bil izvoljen odbor 12 poslancev, ki bo zbral vse dokaze o resnični ministrski korupciji in jih nato v obliki predloge predložijo sobranju. Nato je bilo sobranje odgodeno do 23. januarja t. l. — Eden od obtoženih ministrov, Paljakov, je umrl ravno v trenutku, ko je prestopil prag sobranja, da predlaga naj se ga takoj izroči sodišču. Ob priliki njegovega pogreba so namerali pristaši „stambulovistov“ prirediti velike demonstracije, da tako pokažejo, kako baje narod postopanje sobranja obsoja. Demonstracije niso uspeli, dasi je z demonstranti simpatiziral tudi kralj Ferdinand sam. Kralj se je namreč osebno udeležil pogreba nesrečnega Paljakova in ustmeno in pisмено izrazil svoje sožalje vdovi in rodbini, kar je pa med narodom vzbudilo veliko nevoljo in presenečenje. — In tako se bodo morali sedaj politiki, ki so komaj čakali, da zasedejo ministrske stole in tako na račun siromašnih državljanov postanejo milijonarji, zakrivajoči svoja nesramna dejanja s plaščem patriotizma, zagovarjati javno pred sodiščem.

General — veliki hrvaški dobrotnik. Hrvatski narod plaka te dni za enim svojih najboljših vojakov in največjih dobrotnikov. To je general Djuro Čanić, Hrvat iz skalovite Like, ki je umrl te dni na Dunaju kot vpo-kojeni poveljnik VII. hrvatske domobranske divizije in ravno pred smrtjo zapustil istrski „Ciril-Metodovi družbi“ 24.000 K z dodatkom, naj se njegovo ime imenuje šele po njegovi smrti. Ta dar krasno označuje, veliko narodno zavest, katere iz srca pok. generala Čanića ni mogel izravnati niti znani nemški duh, ki veje v avstrijsko-ogrski

LISTEK

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[207]

Lukrecija je z vso pozornostjo poslušala svojega očeta ter iskala v njegovih besedah tisti tajni nagib, ki je mogel voditi Mago.

Naposled je dejala sama pri sebi, da stara čaravnica ni mogla imeti drugega namena, kakor da naveda papeža za največjim zaupanjem, ki ji bo potem omogočilo, ravnati s tem večjo gotovostjo. Bilo bi torej napačno, razrušiti mu to zaupanje.

„Dragi oče,“ je dejala, „zelo mogoče je, da goji ta ženska do vas tisto navezanost, ki govorite o njej. O tem niti ne dvomim. Toda baš v tej vdanosti, se mi zdi, da vidim dokaz, da se je lahko z najboljšim namenom — zmotila ... Ohranite ji torej svoje zaupanje, toda pomirite se ... nobena nevarnost vam ne preti ...“

Toda stari Borgia je zmajal z glavo. „Prosim te,“ je povzel z večjo močjo, „da vrni tej Beatrici prostost. Povem ti, da se gre za moje življenje, Ti pa se obotavljaš!“

Lukrecija je vstala. „Nikdar,“ je dejala z istim mirom kakor prej, „ne bom žrtvovala svojih koristi sanjarijam prisvojene starke, pa najsi bo njena vdanost do vas še tako velika in oči-vidna. Poslušajte zdaj vi, dragi oče. Kolne se vam, da ni nikake nevarnosti za vaše življenje. Pa tudi če bila kaka zarota proti vam, bi se morala razbiti ob znojju zidovja tega gradu. Moji ogleduhi brskajo neprestano po vsem otoku. Obrežje je nadzorovano. Nobena ladija ne more pristati, ne da bi jaz izvedela. Obleganje lahko vzdržimo leto dni; takšno posadko imam tu, da bi se sleherni mož vrgel z viška ten skal v globočino, če bi mu jaz velela. Orožja in živil imamo dovolj. Za vse je poskrbljeno. Bodite pre-

pričani, da v Vatikanu samem niste bolj varni kakor tu ...“

Te besede so polagoma dosegale svoj namen. Stari Borgia je pomišljal, da Lukrecija nikakor ne pretirava: bilo je v resnici nemogoče, prodreti v grad od zunaj, bodisi s silo, bodisi z zvijačo. Lukrecija je opazila preobrat, ki se je vršil v očetovi glavi.

„Glejte, oče, ali niste bili že celo tako daleč, da ste hoteli verovati v strahove? ... Pa vi! ... Mislili ste, da vidite prikazen grofice Onorate, pa ste videli samo njeno hčer, ki se je izprehajala po vrtu ...“

„To je res,“ je zamrmral papež. „Nobene nevarnosti ni, niti naravne, niti nadnaravne ... Resnica je le, da se vrnete v Rim mogočnejši, nego kdaj poprej ... Ali ste mislili včasih na to, da je en sam človek dovolj, da se poruši vladarstvo? Tak človek živi ... On je bil začetek naše nesreče ... Njemu se imamo zahvaliti, da se je Cezar seznanil s porazom, in da ste se morali vi zateči na Caprero! ...“

„Ragastens!“ jo je prekinil papež. „Ah, njega sovražim s takšnim sovraštvom, da bi rad tvegaj življenje in oblast, samo da ga morem zadeti! ...“

Lukrecija se je stresla od veselja. Ubrala je bila pravo struno.

„Ta želja je že vresničena, dragi oče!“ je dejala s krepkim glasom.

„Kaj praviš? ... Ragastens je zmagonosni gospodar Monteforta! ...“

„Cesar niste zmogli vi s svojim diplomatstvom, in Cesar ni zmogel Cezar s svojim orožjem, sem storila jaz toda s svojim ženskim orožjem in diplomatstvom. Zadel sem, ali bolje rečeno, zadel bom Ragastensa v globino srca.“

„Če si to res storila, hčerka moja,“ je vzkliknil papež, „si lahko laskaš, da si dobri angelj naše hiše.“

„Storila sem to,“ je dejala Lukrecija z mračnim ponosom. „In v par besedah vam hočem razložiti, kako. Ragastens je vzljubil neko žensko. Toda njegova ljubezen ni izmed tistih navdušenih strasti, ki se porajajo in umirajo brez pravega vzroka. On ljubi z vso svojo dušo, z vsem

svojim umom, in z vsem svojim telesom. On ljubi tako, da bo umrl v solzah, bolečinah in obupu, ako ga zadene v njegovi ljubezni. Ženska pa, ki jo ljubi, se imenuje Beatrice, grofica Alma!“

„Ah! Prekrasno! Čudovito! Imenitno!“

„Dočim je Cezar bežal,“ je nadaljevala ona, „dočim ste se vi pripravljali, da naglo zapustite Tivoli, sem jaz pre-mišljala in ugibala! Govorila sem si, da je naša hiša našla v tem Ragastensu tisto peščeno zrno, ki je včasih dovolj, da pade ravnotežje, in da ga je treba streti, naj stane, kar hoče. In izbrala sem pravo mesto, kamor ga hočem zadeti. Po sunku z mečem ali sulico človek še lahko ozdravi. Po srčni rani pa ne ozdravi več, če se je ljubezen polastila v živem bitju vseh življenskih sil ... Podala sem se na vojsko po svoje: ujela sem Beatrice. Privredla sem jo semkaj. Ali razumete, oče? Ali še vedno zahtevate, naj ji vrnem sva-bodo?“

„Nikakor ne, corpo di bacco! Tudi ne, če bi mi v resnici pretela nevarnost! Makar če bi moral tvegati življenje! Maščevati se nad Ragastensom! Ah, za to veselje bi dal najlepšo laško provincijo! Toda povej, kaj misliš storiti z malo? Ali je mož ne bo iskal, ali je ne bo morebiti našel?“

„Ne bo je dolgo iskal,“ je dejala Lukrecija z zmagovitim smehljajem. „Kajti namerjam mu jo poslati nazaj ...“

„Ne razumem te ...“

„Vrnem mu jo oskrnjeno ...“

Stari Borgia sam se je stresel od groze, ko je slišal glas, s katerim je Lukrecija izrekla te besede, polne div-jega sovraštva. Hči pa je nadaljevala z neakim zanosom: „Cezar bo jutri tu ... Ah, oče moj, vem, da gojite do njega nevmakakšne krivične misli. Cezar je zmožen vseh zločinov, to je res, toda Cezar je prevreden človek. On ve, da brez vas ne more ničesar, on ve, da se poruši tudi njegova moč, ako vi več ne živite ... Ničesar se vam ni treba bati od njegove strani. Vzlasti v tem trenutku, v trenutku, ko more edino vaš vpliv, vpliv papeža, namestnika božjega, pripraviti Rimljane zopet do pokorščine.“

„To je res!“

(Dalje.)

armadi, pod pritiskom, katerega je že toliko slovanskih oficirjev zatajilo svojo narodnost oziroma svoj materni jezik. Kako zelo je general Čanić čutil boli svojega naroda, dokazuje jasno naslednji slučaj iz njegove aktivne službe, katerega prinaša „Hrv. Pokret“. Od vseh madžarskih domobranskih oficirjev, ki so služili na Hrvaškem, je zahteval odločno, da se takoj nauče hrvatski. Znani zgodovinski spopad med pokojnim Čanićem in tedanjim hrvatskim banom baronom Khuenom-Hedervaryjem, ki se je dogodil leta 1903 je vsakemu dobro znan. — Ves hrvatski narod se je dvignil, da se otrese madžarskega režima, ki je hotel udušiti vsako narodno gibanje in silil v Ameriko. Khuen ni zadovoljaval policija, niti orožništvo, zato je zahteval, da vojaštvo v krvi zaduši krik oropane narodne duše. Ker je bil cinik in bi se rad naslajal nad tem, da bi gledal, kako domači oboženi sinovi streljajo na svoje rodne brate in sestre, zahteval je od generala Čanića, da naj pošlje na „bojno polje“ v prvi vrsti hrv. domobrance, ki naj bi učvrstili njegov nasilni režim. A general Čanić je to zahtevo odločno odbil. Radi tega je prišlo med obema do javnega konflikta, čigar posledica je bila, da je bil general Čanić kmalu potem — vpokojen. Ta dogodek in dar, katerega je zapustil general Čanić malo pred smrtjo svojemu narodu, priča, da lahko tudi naši sinovi v armadi čuvajo svojo narodno zavest in ponos, ker tudi mi Slovani enako plačujemo davek.

Iz Dalmacije. Odlok državne vlade, da morajo dalmatinski absolventi zagrebskega vseučilišča, izpit, ki ga položijo v Zagrebu, ponoviti še enkrat v Dalmaciji, in sicer pred komisijo, ki je v ta namen sestavljena iz državnih uradnikov v Zadru, je izzval v Zagrebu in po celi Dalmaciji nebroj protestov. Največji shod, na katerem se je protestiralo proti tej neumni naredbi in demonstriralo za popolno enakopravnost hrv. vseučilišča z drugimi avstrijskimi vseučilišči, se je vršil te dni v Splitu. Na shodu, katerega se je udeležilo nad 1000 oseb, je razen drugih govornikov, ki so orisali težaven položaj dalmatinskega dišstva, katero smatrajo na materinskem vseučilišču in tudi doma kot tujca, govoril tudi državni poslanec dr. Smodlaka. Iz shoda so bile poslale ministrskemu predsedniku Bienenrthu, dalmatinskemu cesarskemu namestniku Nardelliju in banu Tomašiču ostre resolucije, v katerih se zahteva takojšnja rešitev vseučiliškega vprašanja v hrvatskem smislu.

Splošni pregled.

Ministrstvo velikih meščanskih strank.

Dunajski listi so bili o bodočem kabinetu sledečega mnenja: Konference pri ministrskem predsedniku z nemškimi strankami so pokazale namene barona Bienenrtha. Ministrski predsednik želi imeti kabinet, v katerem bi bile zastopane vse velike meščanske stranke. Nameraval je torej imeti v kabinetu krščanske socijale, nemške liberalce, Poljake in Čehe. Prve je dobil Poljake, Poljaki so se v zadnjem trenutku izpreobrili, vprašanje je nastalo, kake uspehe bo imela konferenca z dr. Fiedlerjem. Ako bi bili Čehi pripravljeni vlado podpirati, potem bi dobili dva zastopnika v vladi. Programna točka je bila davčna predloga. Ako pa bi se te

sile s Čehi vred ne dale združiti, potem pride kabinet birokratičnega značaja. Ako bi vsled tega nastale v parlamentu nepremagljive težave, potem ni izključeno, da bi bil parlament razpuščen. Ako bi se dr. Braf branil sprejeti ponujeno mesto, pride namesto njega kak višji češki uradnik. Določen je bil za to mesto vicepredsedent Vojaček.

Program za parlament.

Državni zbor bo po sedanjih dispozicijah imel prvo plenarno sejo 17. t. m. Najprej pride na vrsto proračun za l. 1911, potem bančna predloga in hauzirarski zakon. Parlament naj bi bil z državnim proračunom gotov do 20. t. m. Proračun se potem preda proračunskemu odseku, ki ima najprej rešiti vprašanje italijanske univerze. Tako bi predloga šele v začetku marca prišla na drugo čitanje. Obenem bi tudi ogrski proračunski odsek reševal bančno predlogo. Pri določevanju programa se je oziralo tudi na delegacije, ki bodo zasedale zopet v Budimpešti 23. t. m. Da se ogne tožbam, da trpe seje v državnem zboru predloga se bo dnevni red določil le do 4. ure popoldne. Od 4. do 5. ure pa se bodo reševali nujni predlogi. Sreda bo dan za seje odsekov, ponedeljek in sobota bosta prosta.

Aehrenthal na počitku.

Minister Aehrenthal je odšel v Gries pri Bocnu na Tirolskem, da se tam odpočije. Vrne se pred zasedanjem delegacij na Dunaj.

Kriza v gosposki zbornici.

Krakovski „Czas“ prinaša poročilo z Dunaja, da se namerava sprejeti v novi kabinet tudi par članov gosposke zbornice in sicer vsled razmer, ki vladajo med strankami gosposke zbornice.

Skupine v poljskem klubu.

Poljski klub ima sledeče skupine: demokrati (26), konservativci (15), ljudska (16), centum (15), poleg teh še študijski poslanec P. Londzin. Dosedanja večina je obstojala iz demokratov in konservativcev, tema strankama sta pripadala tudi dosedanja poljska ministra. Tudi dr. Bobrzyński gališki namestnik, je pripadal tej skupini do l. 1908., ko je odložil svoj mandat. Nova kombinacija demokratov in ljudske stranke bi izločila konservativce, ako ne formalno, vsaj v resnici.

Razlaševalni zakon na pruskem Poljskem

kakor se poroča, se sploh ne bo izvajal in bo vlada menda našla drugačno pot germanizacije.

Gučkov o dumi.

Predsednik dume Gučkov se je izrazil, da vsled konflikta med dumo in drž. svetom ni upati na uspešno delo v dumi. Tudi radikalne stranke onemogočujejo delo zaradi bližnjih volitev. Program prihodnje sezone je: saniranje Petrograda, boj proti pijanstvu, proračun, delavsko zavarovanje in samouprava poljskih mest.

Skallon in Stolypin.

„Nowa Reforma“ piše, da je dosedanj varšavski general-guvernir sam želel zapustiti vroča varšavska tla in da ni s tem hotel doseči nikake izpremembe v upravi. Vlada je seveda rada ugodila želji guvernerja, sprejela je pod tem pogojem njegovo demisijsko in ga je poklicala na ministrsko mesto. Zato izprememba osebe ne pride izprememba razmer.

Rusko-francoska zveza

je v zadnjem času predelala težko skušnjo, kakor piše „Novoje Vremja“, in se je pokazala kot trdna in stalna. Zveza je postala tembolj trdna, ker so padle stare iluzije. List omenja posebno protest francoskih parlamentarcev glede finskih predlog in se veseli nad tem, da ni imel niti protest niti ruski odgovor zlih političnih posledic. Tudi je upati, da bodo francoski politiki poslej bolj previdni in da bodo natančneje spoznavali ruske razmere. Francija, pravi N. N. je bila včasih groza vsemu mirnemu svetu, sedaj pa je postala braniteljica miru in redu. Na tem temelji naj bi slo-nela tudi rusko-francoska zveza.

Novo turško ministrstvo.

Carigrajski listi poročajo, da se splošno sodi, da je mogoče sedanjo situacijo, ki je nastala vsled razdora v mladoturški stranki, rešiti le z demisijsko celega kabineta. V tem slučaju bi bil Hilmi-paša oni mož, kateremu bi se poverila sestava novega kabineta.

Rumunska vlada.

Liberalni kabinet Bratianu baje odstopi v bližnjih dneh, in vodja konservativcev, Carp, bi bil poverjen za sestavo novega kabineta. Dosedanja vlada je bila skoraj 4 leta na krmlu in je izvršila več reform, ki so bile v korist ljudstvu. Kabinet je svoj program izvršil in misli podati demisijsko.

Novi perzijski minister zunanjih zadev.

Novi minister zunanjih zadev je postal Mostassim es Saltanek, bivši justični minister. S tem je njegovo mesto izpraznjeno. Finančni minister je naznanil, da porabi 1 in pol milijona mark od posojila za vzdrževanje miru. Švedska vlada je sprejela ponudbo, da švedski častniki izvezbajo perzijsko armado.

DNEVNE VESTI.

Dr. Krek in „Jutro“. Na včerajšnjem shodu v „Unionu“ se je zadiral dr. Krek tudi v naš list, ki ga je imenoval kunj. Dr. Krek in klerikalne voditelje sploh bo radi te „kunje“ še večkrat glava bolela, to jim garantiramo. Iz Krekovega zadiranja v „Jutro“ se pa vidi, kako se klerikalci našega lista boje. In to nas zelo veseli.

Ali se to pravi delati za Ljubljano? Naši klerikalci so največji lumpje — če se smemo posluževati Pustovih izrazov —, kar jih svet prenaša. So predrzni in nesramni toliko, da skličejo sredi Ljubljane shod; na katerem pravijo, da bodo razvijali komunalni program. Na shodu pa niso drugega delali kakor agitirati proti ljubljanski mestni hranilnici. Ali je to njihov program izpodkopavati ugled našega najuzornejšega denarnega zavoda, v katerega celo sodnija nalaga svoj denar, ker ve, da je pupilarno varen? Istočasno pa se klerikalci potegujejo še za kranjsko špar-kaso, ker podpira njihovo falitno gospodarstvo. Ali se pravi to delati za Ljubljano? Ali je to klerikalni komunalni program? Slepaj! Še Vam v obraz pljuniti je škoda časa.

Dr. Evangelist Krek, prerok vseh prerokov je dal na vabila za včerajšnji shod, da bo govoril o delavstvu. V svojem govoru se je pa delavstva komaj dotaknil. Pravijo, da se je Krek bal, da bi ga delavci, če bi veliko govoril o njih, opozorili na šnopsarijo

največjega katolika v Ljubljani, tovarnarja Pollaka. Tamkaj naj bi dr. Krek začel v Ljubljani reševati delavsko socialno vprašanje. Že to bo veliko, če bo svojega najboljšega prijatelja Pollaka pregovoril, da opusti tisto usodno butiko na Dunajski cesti.

Draginjo so včeraj na katoliškem shodu imenitno odpravili. Zopet novo klerikalno sredstvo zoper njo. Dr. Krek je dejal, da bi se draginsko vprašanje rešilo s sporazumljenjem med meščanom in kmetom. Tega pa ni povedal, da ravno njegova veleagrarne klerikalna banda neprestano hujska kmeta zoper meščana.

Shod volilcev in volilk priredi jutri dopoldne ob 10. v gostilni pri Zupanu na Sv. Jakoba trgu „Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj“. Na shodu poročata gg. Fran Breskvar in dr. Josip Lavrenčič o političnem položaju s posebnim ozirom na prihodnje občinske volitve. Sodelujočniki iz šentjakovskega okraja, udeležite se shoda polnoštevilno!

Nezaslišano. Uslužbenci hotela „Union“ so res pravi reveži. Takoj, ko je prevzel hotel „Union“ klerikalec Kobi, je zmanjšal uslužbencem plačo za 5 K. A to mu menda še ni bilo dovolj. Sedaj je smatral za ume-stno, da jim odtrga zopet še 5 kron. Nekaj naravnost nezaslišanega pa je, da morata oba vratarja in plačilna natakarja plačevati hrano sama. Gosp. Kobi se hoče najbrže obogatiti z žulji ubogih uslužbencev, kar je gotovo skrajno sramotno.

Preganjanje revežev. Kakor se nam javlja, g. Magistra, magistrnega uradnika, ki ima vodstvo čez mestne delavce, ne zadene nobena krivda pri tem, da je bilo mestnim revežem prepovedano pobirati na mestnem smetišču kosti itd. To prepoved je izdala neka oseba kar na svojo roko, brez vednosti g. Magistra in ne da bi imela za to pravico. Povdarjamo, da ni nikomur zabranjeno, iskati si zaslužka pri pobiranju različnih drobnarij na mestnem smetišču, ker nima tega nihče v zakupu. Toliko v znanje tozadevno prizadetim ljubljanskim revežem.

Kandijska pošta. S kandijsko pošto so izredno velike težave in sitnosti. Vaščani v bližini poštnega urada v Kandiji, dobivajo pošto po 3 krat na teden; seveda je vprašanje, če se dotičnemu poštnemu uradu sploh zljubi poslati pošto, ker se večkrat zgodi, da je vaščani v okolici po 6 dni ne dobe. Gdč. poštarica menda sploh nima časa poiskati poštne pošiljave, kajti če jo kdo pride vprašat za pošto, ga čisto navadno nahruli z besedami: ni nič. In tako se večkrat zgodi, da morajo stranke radi te malomarnosti poštarice trpeti občutno škodo.

Na naslov poštnega ravnateljstva v Trstu. V Kandiji pri Novem mestu je uslužbena kot poštarica neka gospodična, ki je silno mogočna in skrajno malomarna. Iz več strani nam prihajajo pritožbe, da morajo naši naročniki čakati po 3 do 4 dni na „Jutro“, ne da bi jim ga izročila. Pričakujemo, da bo slavno poštno ravnateljstvo obrnilo malo več pozornosti tej tercijalni poštarici, ki gre na roko samo onim tičem, ki berejo „Slovenca“. Sicer bomo pa to naduto klerikalno kmalu naučili, da ne prihajajo stranke na pošto radi nje, ampak da je ona nastavljena radi njih in mora svojo dolžnost oziroma službo vestno spolnjevati.

Nečuvno postopanje radovljiskega okrajnega glavarja. Že zadnjič so poročali časopisi o „imenitnih delih radovljiskega okrajnega glavarja Župneka. V mejni občini Belipeči ni našel sposobnega Slovenca, da bi isti fungiral kot komisar pri ljudskem štetju in je v to svrhu imenoval nemško-nacionalnega nadučitelja Kraulanda. Enako krivico je storil Slovencem na Jesenicah. Tudi tu je našel za naj-sposobnejšega človeka nekega tovarniškega uradnika — štajerskega nemčurja. Radi tega ne vemo, ali je g. okr. glavar Župnek še Slovenec, ali že zaupnik „Volksrata“. V taki občini, kakor so Jesenice, kjer bijejo Slovenci obupen boj s „privandranimi“ nemškutarji, hoče usiliti Slovencem nemčurja za komisarja. Marsikomu gotovo niso znane razmere in zato ne more tako obsojati postopanje okr. glavarja, ki hoče biti — Slovenec. Masa prebivalcev jeseniške občine obstoji iz samih tovarniških delavcev, zato je tudi odvisna od tovarne. Vsakdo naj sedaj pomisli, če se ne bi tovarniški delavci — hočeš nočeš — morali vdati pritisku zaupnika tovarne. Tovarniški delavec — družinski oče — bi se gotovo raje pustil vpisati na Nemca, kakor pa šel s celo rodbino drugega dne s trebuhom za kruhom. — Ni čuda torej, če se je vse uprlo temu famoznemu početju radovljiskega okrajnega glavarja, zlasti pa jeseniško županstvo, ki je proti temu odločno protestiralo in s tem preprečilo naklepe klerikalnega okr. glavarja. Za danes vprašamo samo še to: Ali je okr. glavar Župnek še Slovenec, oziroma sploh še mogoč kot Slovenec. Dejanja kažejo, da se g. Župnek ne zaveda več svoje slovenske narodnosti.

Vojaška „kultura“. Sinoči so šli trije mladi Slovenci po Kongresnem trgu in v enega od njih se zadene nek pijan vojak. Eden iz družbe pripomni, da je vojak pač malo „natrkan“, kar slihi neki nemški narednik domobranskega polka in začne govoriti zaničljivo o „civilistih“, ki bi se baje lahko od vojakov nazvali mnogo kulture. Dolgo je šel za mirnimi mladimi Slovenci in zabavljal na način, kakor to znajo „kulturni“ nemški naredniki.

Sokolski raj. Zagotovljena je izborna kmetska godba. Ta stopi v akcijo po polnoči. Svoboda splošna: kdor rad pleše po gosposko, ga bo vrtila Filharmonija, kdor bo pa hotel po kmetsko poskočiti, mora priti v kmetskem jopiču in vstopil se bo v tisti kot, kjer se bo godlo na klarinet, harmoniko itd. — Sokol I. prosi sl. občinstvo in svoje br. članstvo, naj se blagovoli potruditi v soboto zvečer pravočasno, t. j. točno ob 8. v Mestni Dom. Ker prihajajo od več strani prošnje za rezervirane prostore, javljamo tem potom, da društveni veselčni odsek težko ustreže vsem željam. Zanimanje je veliko, obisk obeta biti prav obilen, posebno še sodeč po preteklih letih. Zato pridi vsak na svoje mesto točno ob osmih, ker se točno to uro prične spored.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju. I. mesečno zborovanje društva se vrši dne 14. januarja t. l. ob polu 8. zvečer v restavraciji „Johann Stanek“, IV., Schleifmühl-gasse 6. Na dnevnem redu je predvsem zanimivo predavanje tov. cand. arch. Ivana Vurnika o temi: O pomenu arhitekture za človeštvo in kratek pregled njegovega stremiljenja v razvoju od Egiptčanov do današnje moderne. — Prijatelji društva dobrodošli!

MALI LISTEK.

„Maj 19...“

Božična slika.
(Konec)

Čimdalje bolj prazno je postajalo okoli drevoreda, le luči po vilah okoli parka so svetile enakomerno, kakor da oznanjajo božični praznik v noč. Hladno je postajalo bolj in bolj.

Anton Andrejič je stopal po drevoredu, po parku.

„Nič,“ je govoril samemu sebi in težka misel je padala na srce. Megla okoli, kakor da je postala svinčeno težka, kakor da bi se moralo v nji zadušiti celo mesto. Odmevi so utihnili, zvezde so se poskrile za oblaki.

Pač. Tam v parku se je pojavila ženska postava. Počasi je stopala po stezah, po sencah. Anton Andrejič je nameril k nji svojo pot.

Postala je v senci velike smreke in je gledala boječe okoli sebe. Ko se ji je bližal Anton Andrejič, je skoraj hotela oditi naprej, vendar se je zopet ustavila.

Anton Andrejič se ji je približal. Preko obraza je imela gost pajčolan, tako da je bilo težko videti njen obraz. Zato je Anton Andrejič obstal in si ni upal dalje. „Mogla bi biti prevara,“ si je mislil, „lahko se je izpremenila, da bi je kdo ne spoznal. Jaz pa se nisem izpremenil in me lahko spozna.“

Šel je do nje in se je ozrl. Tudi ona se je ozrla. „Ali naj jo nagovorim, ali ne?“ si je mislil Anton Andrejič in je hotel iti svojo pot, kajti kolena so se šibila.

„Mogoče je celo poulična ženska,“ je pomislil Anton Andrejič in mu je bilo neprijetno. Zmajal je z glavo in je odšel. Ko se je čez čas ozrl, je videl, da ona stoji na svojem mestu in gleda za njim. Zato se je obrnil in se vrnil naravnost k nji. Počakala ga je na svojem mestu, ko se ji je približal. Pozdravil jo je in je pozdravil s trepetajočim glasom...

Približala se je in mu je podala roko...

Toda ko je Anton Andrejič natančneje pogledal, je videl, da govori s tujo žensko.

„Oprostite,“ je rekel, „po pomoti se je zgodilo.“

„Da, tudi jaz vidim, da ni prav.“ je rekla ona, „oprostite.“

„Ali ste tudi vi čakali?“

„Da. Cel večer sam ga čakala...“ Anton Andrejič je molčal in je gledal žensko v obraz: upadla so bila njena lica, oči so se živo svetile, nekaj boječega je bilo v njenem vedenju.

„Ali ste vi pisali v časopis?“ je vprašal Anton Andrejič.

„Da, jaz sem pisala.“

„In zakaj ste rabili ravno šifro „Maj 19...“

„Dogovorjena sva bila tako?“

„Zakaj? Tega vama ne morem ta-

koj povedati. To je cela povest.“

Odšla sta nekaj horakov naprej in Anton Andrejič ni vedel, kaj naj stori. Ali naj odide, ali naj ostane. „Lahko bi se zgodilo, da pride ona med tem,“ si je mislil, „in kaj bi si mislila, ko bi me dobila z drugo žensko. Kdo ve kaka ženska je to, ki z njo govorim.“ Vendar ga je zanimalo, zakaj je pisala ta ženska pod šifro „Maj 19“, zato je ostal z njo. Tudi ona, kakor se mu je zdelo, želi ostati z njim, ker je šla z njim.

„Mene zelo zanima ta povest,“ je rekel Anton Andrejič, „ker sem tudi jaz čakal na povabilo pod tem naslovom.“

„Meni je zelo hladno,“ je rekla ona, „pojdite hitreje.“

„Tudi mene zebe,“ je rekel Anton Andrejič in je pospešil korake.

„Vidite,“ je začela ženska, „nič posebnega ni, kar vam bom povedala. Nekoč sem ljubila, kakor ljubi sto in sto ljudi. Vi si morda pišete po časopisih za kratek čas, za mene pa je bila oni dan velikega pomena, ker sem ga čakala že nekaj let. S tem dnem se je poslovil od mene človek ki sem ga ljubila. In čakala sem ga od takrat. Sedaj je poročen z drugo... Toda objubil mi je, da se vidiva ob priliki, ko ga povabim. Šele sedaj sem izvedela o njem in ga povabila. Vidite, na sveti večer si vsak želi imeti blizu sebe one, ki jih ljubi. Zato sem čakala cel večer. Tako lepo je bilo sanjati in čakati, toda zdi se mi,

da je pozabil in da ga ne bo več. Ne vem, čemu vam to pripovedujem, ampak bil ste edini človek, ki sem ga srečala. Oprostite, da sam vas zmotila.“

„Prosim, prosim,“ je rekel Anton Andrejič, ki se mu je srce čim dalje bolj tajalo v nenavadnih občutkih. Hotelo se mu je, da bi ji tudi on povedal svojo povest, ki je bila tako podobna njeni. Toda Anton ni bil človek, ki bi bil govoril o sebi. Nikomur ni nikdar pravil o tem, kako je z njim. Kaj bi drugi z njegovimi skrivnostmi? Morda bi mu celo privoščili in se smejali. Tako je vse vedel sam in je sanjal sam. Toda tej ženski bi povedal.

„Zares zanimiva povest,“ je začel, ko je ona utihnila, „nenavadne stvari se dogode. Kdo bi si mislil, da so taki ljudje na svetu. Res, zvestobe je malo. In kaj ste vi sedaj?“ „Jaz, hm, to, kar postane velika večina vseh, ki so zapuščene... Ali se vam ne zdi, da je hladno?“

„Res je hladno.“

„Jaz mislim, da ne velja čakati naprej. Ali mislite, da pride vaša go-tovo?“

Anton Andrejič je pogledal ženski v obraz. „Čemu to vprašujete?“

„Škoda je stati sedaj tu v mrazu. Videla sva dovolj svete noči, čutila sva jo dovolj. Lahko greva k meni domov in se tam pogovoriva.“

„To je poulična,“ je pomislil An-ton in se je skoraj hotel razjeziti.

„Nič slabega ne mislite,“ je rekla ona, kakor da je uganila njegove misli. Mi smo vsi tako: hodimo po mrazu namesto da bi sedeli pri gorkih pečeh. Sanjamo o tem, kar drugi živijo in zraven umiremo. Iščemo to, kar smo izgubili, namesto da bi vzeli to, kar najdemo. Vi postanete stari samci, me izgubljene ženske. Na sveti večer se nam zahoče ljubezni in gremo po njo v mrzlo noč in jo iščemo v mrzli noči, naj ko drugim svetijo tople lučice po sobah, gledajo na nas mrzle zvezde...“ Zasmejala se je s čudnim smehom.

„Čemu je prišla motil ta ženska moje sanje?“ je pomislil Anton Andrejič in je pospešil korak.

„Torej vi nečete, da bi skupaj praznovala sveti večer?“ je rekla ona. „Ne, ne,“ je rekel Anton. Stopal je svojo pot naprej. Ona je obstala in je gledala za njim.

Ko se je Anton ozrl, je stala še vedno na istem mestu, kakor da pre-mišlja, kaj naj stori.

Anton Andrejič pa je šel v sveto noč, meglena je bila, pusta, nekako prazna: brez glasov, kakor mrtva. Kakor da so v nji umrle velike sanje, kajti umrla je v njem vera, da se vrne to, kar je imel prinesiti. „Maj 19...“ Zato je kakor izgubljen stopal naprej po drevoredih in parkih, po polju do gozdov in je tam izgubil v gluho noč.

V drevoredu pa so našli jutraj polzmrznjeno žensko.

„Kočevski Sokol“ priredi v nedeljo, dne 8. januarja v Ribnici svojo 1. veselico v Sokolski dvorani pri Cenetu. Pri veselici sodeluje iz bratske naklonjenosti tamburaški odsek Ribniškega Sokola. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 80 vin, za rodbino 2 K. Ker je čisti dohodek namenjen za stavbo „Sokolskega doma“ v Kočevju, pričakujemo, da bo občinstvo znalo upoštevati veliki pomen te prve prireditve „Kočevskega Sokola“.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo 8. januarja t. l. se uprizori jako priljubljena burka: „Svet brez moč“, (Pereant možje). Igra se je že uprizorila na vseh večjih odrih in na Dunaju se je igrala stokrat brez presledka, pri razprodani hiši. Upamo, da tudi naše občinstvo ne bode zamudilo te povsod priljubljene igre.

Krožek „Trta“ v Radovljici priredi v nedeljo, dne 8. januarja 1911 točno ob 7. zvečer v prostorih gosp. Rud. Kunstelja v Radovljici plesni in zabavni večer. Vstopnina 60 h za osebo. Ker je čisti prebitok namenjen za obmejni sklad družbe sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Na slabo naletela. Te dni so neki ponočnjaki v Gosposki ulici ob pol 11. uri metali v neka hišna vrata kepe. Ko jih je nato prišla hišna mirit in jih pozvala, naj raje gredo spat, je brivskega pomočnika N. K. to tako vjezilo, da ji je dal tako krepko zašusnico, da jo še danes čuti. Kako sta se pozneje pobotala, o tem zgodovina molči.

Huda ženska. Gospa Demšar, kovačica na Marije Terezije cesti, je jako huda in surova ženska. Pred kratkim je nekega 12letnega dečka, katerega ima v oskrbi, tako silno pretepla, da je zlomila nad njim palico za izprašanje in mu prizadejala na glavi in roki več poškodb. In to samo radi tega, ker je fant 2 K, katere je baje dobil za novo leto, zapravil. Dobro bi bilo, če bi se za ta slučaj malo pobrigala ljubljanska policija.

Dva shoda.

Včeraj sta se vršila v Ljubljani dva volilna shoda: ob 10. uri dopoldne v „Mestnem domu“ shod narodno-naprednih volilcev, a ob 4. uri popoldne klerikalni shod v „Unionu“. V nastopnem podajamo poročilo o obeh shodih.

Narodno-napredni shod.

Narodno-napredna stranka je sklicala včeraj shod zato, da dobi na njem deželni glavar pl. Šuklje zaslužen odgovor na svoja izvajanja v božični številki „Slovenca“ o novem cestnem zakonu. Shod je bil — kakor je bilo pričakovati — tako številno obiskan, da je bila dvorana polna naprednih ljubljanskih volilcev, ki so hoteli dati duška svojemu ogorčenju nad predrznostjo, s katero je trdil deželni glavar Šuklje, da je nov cestni zakon — prava blagodat za Ljubljano.

Shod je otvoril dr. Triller, ki je pozdravil zborovalce in podelil besedo najprej prof. Reiserju, ki je najprej opozoril na dejstvo, da je klerikalna stranka spremenila ime (prej se je imenovala katoliško-narodna stranka, in bojno parolo), ker odkar je klerikalna stranka spremenila ime, se ne govori več toliko, da je vera v nevarnosti, nego se glasi njena parola: „Stran z gospodarstvom meščanstva, na dan z gospodarstvom S. L. S.“ Ta stranka, ki je že zdavnaj zastopal stazala svoje roke po beli Ljubljani, se je zatekla k nasilstvu, ker edino z nasilstvom si je mogla napraviti pot v ljubljanski občinski svet. Nov volilni red je tako nasilstvo in govornik iznaša zelo temeljito vse njegove hibe, potem pa govori o raznih klerikalnih ukrepih v deželnem zboru, naperjenih proti interesom Ljubljane. Ako bi klerikalci zagospodovali v mestnem svetu, bi to bridko občutilo mnoge naše narodne institucije, a zagospodarili bi tako, kot gospodarijo v deželnem odboru, namreč tako slabo, da slabše že mogli ne bi. Klerikalna stranka sovraži Ljubljano, sovraži naše predno meščanstvo in zato ne sme zagospodovati v Ljubljani.

Splošno odobravanje je večkrat pretrgalo govornika v njegovih stvarnih in temeljitih izjavah, na katerih se mu je zahvalil dr. Triller in podelil besedo deželnemu odborniku dr. Ivanu Tavčarju.

No, in ta si je privoščil Šukljeja in klerikalce sploh tako, kakor so oni to zaslužili. V dolgem, dobro zasnovanem, temeljitim in duhovitem govoru je pobil trditve deželnega glavarja Šukljeja in vnovič s suhimimi stankami dokazal, da je novi cestni zakon za Ljubljano res škodljiv, a obenem je postavil na laž tudi slovit tega — pa ne po pameti — dr. Zajca, ki je pri neki priliki naravnost lagal, ko je govoril o raznih investicijah v Ljubljani.

No, in ta si je privoščil Šukljeja in klerikalce sploh tako, kakor so oni to zaslužili. V dolgem, dobro zasnovanem, temeljitim in duhovitem govoru je pobil trditve deželnega glavarja Šukljeja in vnovič s suhimimi stankami dokazal, da je novi cestni zakon za Ljubljano res škodljiv, a obenem je postavil na laž tudi slovit tega — pa ne po pameti — dr. Zajca, ki je pri neki priliki naravnost lagal, ko je govoril o raznih investicijah v Ljubljani.

Žal nam je, da radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti tega govora doslovno, ali pa vsaj malo obširneje. Zbrani volilci so z veliko pozornostjo sledili izjavam dr. Tavčarja, pretrgali ta izvajanja večkrat z burnim odobravanjem, ki se na koncu kar ni hotelo poleči.

Ko se je dr. Triller zahvalil tudi dr. Tavčarju na njegovem temeljitim govoru, je bila soglasno sprejeta predlagana resolucija, v kateri volilci protestirajo proti novemu cestnemu zakonu in proti deželnemu 10 milijonskemu posojilu, ako se ne da za to Ljubljani primerna kompenzacija. S tem je bil impozantni shod ljubljanskih naprednih volilcev zaključen.

Klerikalni shod v „Unionu“.

Ob 4. uri popoldne je bil v „Unionu“ klerikalni shod. Klerikalci so že dopoldne razdeljevali pred cerkvami letake, v katerih so vabili na ta shod, ki so ga obiskali v velikem številu tudi okoliški kmetje, ali „Unionova dvorana vendar niti do polovice ne bi bila napolnjena, da se niso udeležile shoda skoraj vse ljubljanske tretjerednice, a opazili smo tudi mnogo otrok, ki so prišli s svojimi materami na shod. Videli smo tudi več čisto mladih deklet, ki hodijo najbrže še v šolo in bi boljše storile, ko bi se doma učile, kot da hodijo poslušati dr. Šusteršiča in dr. Kreka.

Shod je otvoril dr. Šusteršič, a predsedoval mu je dr. Zajc. Prvi je govoril dr. Šusteršič, ki je poročal o delovanju klerikalne stranke v državnem zboru in je pri tem posebno naglasil važnost združitve slovenskih in hrvatskih klerikalcev; potem je govoril o delovanju v deželnem zboru in končno je agitiral za klerikalne denarne zavode proti naprednim denarnim zavodom, tako, da smo dobili vtis, kakor bi bil ta shod sklican samo v to svrhu. Naravno je, da je govoril tudi o ljubljanskih komunalnih zadevah, saj stojimo pred volitvami v mestni svet ljubljanski, ali resnice se dr. Šusteršič ni držal, ker z resnico je nemogoče agitirati v Ljubljani za klerikalno stranko.

Sicer se je pa govor dr. Šusteršiča še mogel poslušati, četudi njegovi dovtipi niso bili posebno duhoviti, ali govor drugega govornika, dr. Kreka, je bilo brezprimerno demagoštvo, ki bi se ga vsak količjak dostojen politik sramoval. Na koncu svojega praznega govora je rekel dr. Krek — hotel je biti duhovit — da bo pri občinskih volitvah poroka, pri kateri vzame — lucifer napredno stranko in ta „dovtip“ je posebno tercijalkam neznansko ugajal. No, pa ne bo tako hudo, gospod Krek, le brez skrbi bodite!

Med govorom dr. Šusteršiča je nekdo zaklical „Živijo dr. Triller!“ V dvorani je zavladal velikanski hrup in ropot in revežu se je slaba godila. Pozneje smo zvedeli, da je bil nesrečni mož klerikalec, ki je hotel biti duhovit in je ironično vskliknil „Živijo dr. Triller!“ Zanimivo je, da je dr. Šusteršič prenehal govoriti, dokler so zborovalci pretepali navideznega naprednjaka, a predsednik shoda dr. Zajc je bil ves srečen in je pozabil, da je njegova dolžnost preprečiti vsak pretep in pomirjevalno vplivati na zborovalce.

No, klerikalci so pač vedno in povsod enaki.

Razne vesti.

*** Justični minister pred sodiščem.** Rumunski justični minister Steliana je zadnjič prav naglo dirjal z avtomobilom. Policaj, ki ministra ni poznal, ga je vlekkel na policijo. Seveda so na policiji debelo gledali, ko so spoznali pregrešnika in so se na vso moč opravičevali. Pomagalo pa ni nič, kajti po postavah pred nagla ministrova vožnja pred pristojno sodišče. Postava je postava in velja tudi za justičnega ministra.

*** Molčeč poslanec.** V nemškem državnem zboru sedi že celih 17 let poslanec, ki ves ta čas v parlamentu ni izpregovoril besede. Imenuje se Rother. Volilci ga pa imajo v kljub temu — ali pa morda ravno zato — tako radi, da ga bodo pri prihodnjih volitvah spet izvolili. — Pri nas imamo tudi več takih molčečih poslancev — v klerikalnih vrstah. No, žal nam ni treba biti, da molče, kajti molčati je zlato in kdor molči, ta vsaj ničesar ne skazi.

*** Zagoneten umor v Londonu.** Na novega leta dan zjutraj so našli v nekem parku v Londonu umorjenega Žida po imenu Barona. Policija nima po morilcih nobenega sledu. Policija misli, da so Barona umorili anarhisti. Baron je bil precej premožen, pa velik skupuh.

*** „Veleizdaja“ na vseh koncih in krajih.** V Pragi je bil te dni aretiran zaradi „veleizdaje“ tehnik Slavoj Herlas. Herlas je bil zadnje tedne pri starših v Nymburku, ker je bil bolan. Ko je pa te dni prišel v Prago, da bi

nadaljeval študije, so ga zaprli. Boizen se mu je vsled tega spet povrnila in moral je v bolnišnico. Njegov greh obstoja v tem, da je baje pred petimi leti pisal neko pismo „veleizdajniške“ vsebine. — O, domovina, ti si kakor zdravje . . .

*** V enem dnevu nad 170.000 kron** je dobila češka „Ustřední Matice Školská“. Ta srečni dan je bil 31. december 1910. Poslali so med dr.: ameriški Čehi 50.000 K, gospod in gospa Korbel iz S. Franciska 50.000 kron, plzenjski odsek „Matice“ 35.548 kron, praški damski odsek 35.000 K, prebitek neke razstave 422 K. — Srečna češka „Šolska Matica“!

*** Korespondenca vladarjev.** Od evropskih vladarjev dobiva največ pisem na dan papež, ki sicer ni več posvetni vladar, pa si je za enkrat še pridržal vladno nad katoliškimi dušami. Papež dobiva na dan okoli 25.000 dopisov in tiskovin. Te dopise bere in nanje odgovarja 35 tajnikov. Nemški cesar dobiva po 4000 pisem, cesar Franc Jožef po 1500, angleški kralj po 1000, ruski car pa „samo“ po 650 pisem na dan. Še manj pisem dobivata laški in španski kralj — po 300 na dan. Najmanjša pa je pošta predsednika francoske republike. — Srečen gospod!

*** Uljuden tat.** Na Silvestrov večer je v Gradcu ukradel nekemu gospodu v kavarni neznan tat zimsko suknjo. V suknji je bila listnica in v nji več bankovcev, važnih listin in par fotografij. Tat je bil pa uljuden mož, poslal je okradenemu gospodu listnico z listinami in fotografijami po pošti nazaj, pridržal si je le 10 K kot „najdenino“. Res zelo uljuden tat!



Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!



Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Politična situacija.

Dunaj, 6. januarja. Politična situacija je stopila v štadij pogajanj, ki se vrše ne samo na Dunaju, ampak tudi v Pragi in Lvovu. V Pragi je pri proslavi dr. Kramarove, 50letnice dr. Škarda povdarjal, da Čehi ne smejo nič drugega postopati kot doslej. Tudi dr. Foit je jako ostro napadal Bienertha in se jako pesimistično izrazil o sestavi novega kabineta. Politika Poljakov je pa postala naravnost smešna, ker je popolnoma očividno, da jih vodijo sami osebni interesi. Ker se vlada brani imenovati poslanca Krandziora, člana „Poljske ljudske stranke“, poljskim ministrom krajanom, je izjavil načelnik stranke posl. Stapiński, da bo „Poljska ljudska stranka“ odsedaj naprej šla svoja pota. ne ozi-raje se na to, da dobe Poljaki dva ministrska sedeža. Ker so Nemci danes odločno protestirali proti imenovanju vseučiliškega prof. dr. Lammascha naučnim ministrom, je tega kandidatura popolnoma brezpomembna. Pač pa najbrže postane naučni minister zopet grof Stürgkh. Radi tega se kot kandidat za notranjega ministra zopet imenuje bivši kranjski deželni predsednik baron Hein. Ker pa je ravnatelj statistične pisarne, dr. Robert Meyer odklonil finančni portfelj, je spravilo to Bienertha v nemalo zadrego. Političen položaj je popolnoma nejasen. Odločitev pade najbrže do 10. t. m.

Skrivnostni pohodi grofa Forgacha v Zemun.

Belgrad, 6. januarja. Srbska policija je prišla zadnje dni na sled novim jako važnim falzifikatorjem. Belgrajska policija je namreč opazila, da je avstrijski poslanec grof Forgach med in po Vasičevem procesu opetovano zahajal v Zemun na Avstrijskem. Srbski detektivi so mu vedno sledili in konstatirali, da je vedno zahajal k šefu zemunske policije drju. Spiešu in nekemu gotovemu Büchelu, ki je bil poprej puškar v službi srbskega kraljeviča Gjorgja, a pozneje radi sumljivosti izgnan v Zemun. Nekoč je poslal dr. Spieš tega Bücheleja v Belgrad, da dobi pri tamkajšnjem avstrijskem poslanstvu dva važna ponarejena dokumenta, ki bi bila silno osramotilna za kraljeviča Gjorgja. Büchele je v resnici odšel v Belgrad, a se takoj vrnil in izjavil, da ni dobil imenovanih dokumentov. Nato ga je dr. Spieš prisilil, da je podpisal dve izjavi, od katerih prva trdi, da je kraljevič Gjorgje obljubil Milošu Jiftoviću 5000 frankov, če vprizori atentat na avstrijskega cesarja, druga pa, da sta brata Pribičević zahajala k kraljeviču Gjorgju. Büchele je moral podpisati, da je videl pogovor med Jiftovićem in kra-

ljevičem Gjorgjem, nakar so ga zaprli. Ko je bil izpuščen iz zapora, je odšel v Belgrad, kjer je vso zadevo razkril, nato pa pobegnil na Turško. Miloš Jiftović je avstrijski špijon, ki je bil že 3 krat izgnan iz Belgrada. Sedaj se nahaja v Bosni in še vedno vohuni na korist Avstrije. Ti falzifikati so vzbudili v Srbiji veliko razburjenje.

Seja ministrskega sveta.

Dunaj, 6. januarja. Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, katere se je udeležil tudi grof Aehrenthal, ki je razpravljal o svojih tekočih političnih zadevah.

Radi antimilitarističnih spisov.

Budjevice, 6. januarja. Pred tukajšnjim garnizijskem sodiščem je bil danes obsojen domobranski poročnik Levicki na degradacijo in 4 leta težke ječe, ker je spisal več antimilitarističnih spisov za protivojaški češki list „Straža Lidu.“

Prisega proti modernizmu.

Monakovo, 6. januarja. Število duhovnikov, ki nočejo priseči proti modernizmu, se neprestano množi. Dosedaj že 42 profesorjev teologije ni hotelo napraviti prisege proti modernizmu.

Podružnica pariškega vseučilišča v Petrogradu.

Petrograd, 6. januarja. V Petrogradu je dospel poseben odposlanik pariškega vseučilišča, ki se peča s tem, kako bi se mogla otvoriti v Petrogradu podružnica pariškega vseučilišča. Odposlanika Dumierja je včeraj car Nikolaj sprejel v posebni avdijenci. Ta slučaj dokazuje, da je zveza med Francijo in Rusijo še vedno trdna.

Literarna zapuščina grofa Tostega.

Petrograd, 6. januarja. V pisateljskih krogih zatrjujejo, da je literarna zapuščina umrlega grofa Leva Tolstega veliko večja, kakor se je prvotno domnevalo. Prihodnje leto izide vsa njegova literarna zapuščina v posebnih knjigah. Knjige bo izdala njegova hčerka Aleksandra. Čisti dobiček je namenjen vsled želje pokojnika v svrhu zboljšanja gmotnih razmer kmetov v okolici Jasnjaje Poljane.

Mednarodni slepar.

Dunaj, 6. januarja. Tukaj so aretirali danes znanega mednarodnega sleparja Salomona Meyerja, ki je izvršil v Reki in Zagrebu nebroj sleparij. Izposojeval si je namreč potom neke ponarejene hranilne knjižice velike svote denarja. Tudi na Dunaju je izvršil nebroj goljufij.

Carjevo novoletno voščilo Fallieresu.

Pariz, 6. januarja. „Echo de Paris“ prinaša dobesedno carjevo voščilo predsedniku francoske republike Fallieresu povodom novega leta. — „Echo de Paris“ povdarja, da to voščilo ni samo navadno novoletno, kakor si predstavljajo nemški časopisi, ampak izraz posebno gorkih simpatij carja Nikolaja do Francije.

Dvojen samomor.

Lvov, 6. januarja. Danes zjutraj se je izvršil tukaj dvojen samomor. V neki park sta prišla zjutraj na vse zgodaj neki Fleischer in neki Merkel iz Premisla in se oba ustrelila. Pred smrtjo sta se še enkrat objela, nakar je Fleischer sprožil samokres in padel

mrtev na tla. Nato je iztrgal Merkel mrtvemu prijatelju samokres iz rok in se tudi on ustrelil. Ker se pa ni dobro zadel, je pobral samokres, ki je padel daleč od njega in se v drugič do mrtvega ustrelil. Nesrečneža sta zapustila pisma, v katerih zatrjujejo, da sta bila že sita tega življenja.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Stanovanje z dvema sobama, kuhinjo, drvarnico in kletjo se takoj odda. Več pove inseratni biro „Jutra“. 1/2—2

Gostilna s koncesijo se odda na Sv. Petra cesti št. 5. 3/3—1

Elegantno meblirana soba se odda od 15. januarja, za enega ali dva gospoda. Kje, pove inseratni oddelek „Jutra“. 4/3—1

Zelo dober pianino se ceno proda na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste št. 2, I. nadstr. 5/1—1

Češke briquete in kosovni premog, najboljše in najcenejše kurivo za peč, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo zastoni), priporoča po najnižji ceni Češko skladišče premoga, Nova ulica št. 3. 450

Franc Paušner

krojač

Ljubljana, pri „Novem svetu“

javlja slav. občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.



Milko Krapeš

Ljubljana, Jurčičev trg 3,

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše. ≡



Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni

od 56 do 65 litrov

100 120

150 180

200 250

250 800

se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.

Edlno zastopstvo in zaloga „Prve hrv. tvornice sodov“ v Novski.

Med. univ.

dr. Benjamin Ipavic

asistent oddelka za ženske bolezni in porodništvo deželne bolnice v Ljubljani

ordinira Zaloška cesta

nasproti Šarabona od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Zahvala.

Podpisani vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem svojo večletno specerijsko trgovino na Radeckega cesti št. 2, prepustil gospodu

Vekoslav Meserko-tu.

Za vse izkazane mi usluge tekom mojega poslovanja se najtopleje zahvaljujem in prosim, da bi bili p. n. odjemalci enako naklonjeni mojemu nasledniku.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Bahovec.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel specerijsko trgovino na Radeckega cesti št. 2 gospoda

Ivan Bahovca.

Priporočam se tem potom, da mi p. n. odjemalci ohranijo isto naklonjenost kakor mojemu predniku ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Vekoslav Meserko.

Vsak dan sveže
pustne
krofe
se dobi v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Filijalke:
Mestni trg 6. Kolodvorska ulica 6.
Najboljša ura
sedanjosti:
zlata, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.
!! Lastna tovarna ur v Sviči !!
Tovarniška varstvena znamka:
"IKO"
? I ?
I K O
? O ?

Kite iz las
po 5, 7, 9 in 12 K. — Lasulje za gledališča od 3 K naprej; brade 1 K, dolge 1 K 20 v; krep za brade meter 1 K; lim za brade, šminke, puder in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah. Barve za lase in brado v steklenicah po K 2.— in K 4.— priporočila
S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven čevljarkega mostu.)



POZOR! Mazilo zoper izpadanje las; tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lase na glavi. Izvrstno sredstvo zoper prhljaj. Učinkuje po kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošilja tudi po pošti g. Ana Krizaj, Spod. Šiška 222, III. nad., 12 vrata. Z dobrimi izpričevanji na razpolago. Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“ B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Veselo poročilo!
posebno onim, ki se slabe in trudne čutijo.
Kri! in okusni zajutrk imajo tisti, ki ne pijejo! jo drugega, kot dr. Trnkoczya Zdravje! sladni čaj, pod imenom 50% prihranka! Slad. din. Izborno okusno živilo najboljše kakovosti! Obnem senzacijsko bojnotno sredstvo proti odelu živili. Dobi se povsod, tudi pri trgovcu. 1/4 kg veča 50 vinarjev. Glavna zaloga v petih lekarnah Trnkoczya: Dunaj, Josefstadtterstraße 30, Radetzkyplatz 4, Schönbrunnerstraße 109. Gradec, Sackstraße 3, v Ljubljani, Kranjsko. — Po pošti se pošilja najmanj 5 paketov. — V lekarni Trnkoczya poleg rotovža v Ljubljani se tudi oddajo zdravila p. t. članom okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, bolniškemu zavodu c. kr. tobačne tovarne in bolniške blagajne južne železnice.

V Vodmatu
se pod jako ugodnimi pogoji in na lepem prostoru prodaja
hiša

z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, drvarnico in perilnico z obsežnim prostorom. Natančneje se poizve pri lastniku na Selu št. 30.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

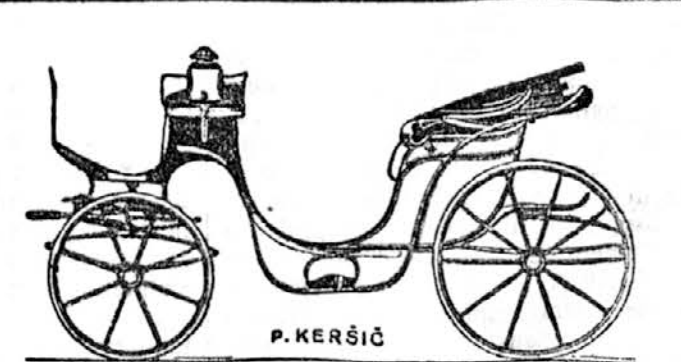
Nekaj izborno ohranjenih
avtomobilov
vseh velikosti se ceno prodaja.
Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina
Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Zaradi inventure
izredno znižane cene.
Raglan za dame preje K 40.— sedaj K 12.—
Gledališka mantila " " " " 40.— " " 12.—
Paletot " " " " 60.— " " 16.—
Pelerina " " " " 15.— " " 8.—
Kratki kožuhi gospode " " 60.— " " 30.—
Zimska ali sportna suknja " " " " 40.— " " 18.—
Obleka " " " " 40.— " " 16.—
Otročje obleke pod vsako ceno!
Angleško skladišče oblek O. Bernatovič.
Ljubljana, Mestni trg 5.

Slovinci, pozor
pri nakupovanju vencev!
FR. IGLIČ
Ljubljana, Mestni trg 11
priporočila največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Ustanovljena leta 1831. **Največja zavarovalnica avstro-ogrske države** Ustanovljena leta 1831.
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Tovarna vozov
Peter Keršič, Sp. Šiška
priporočila
svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila
in popravila po primerno nizkih cenah.
Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.



Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond: K 450.000.
K 5.000.000. **Stritarjeva ulica št. 2.**
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Dobro znana in dobro vpeljana restavracija
pri „Zlati ribi“
se odda s prvim svečanom t. l. v našem. Več pove lastnica Beti Kos-Pilko, ali pa zaloga puntigamskega piva.
Kupujte „JUTRO“!
Soba
z direktnim vhodom in z 2 posteljama se v suterenu hiše št. 26 na Resljevi cesti takoj odda. Poizve se pri Mariji Toman, Resljeva cesta št. 30, prihičja.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu
priporočam staroznano dobro gostilno
kjer točim najboljša naravna vina, več vrst najfinjšega mošta: prosekarja, ljutomercana i. dr. od veleposestnika grofa Fr. Attems iz Spielfelda (Stajersko).
Izborna domača kuhinja.
Cene najnižje.
Hotel „Lloyd“
sobe za prenočišča v najlepšem redu po zmerni ceni.
Omnibus k vsakemu vlaknu.
Ljubljana
sv. Petra cesta 9 in Miklošičeva cesta 11, nasproti hotela „UNION“.
Karol Počivaunik.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185.
Poštne hranilnice na račun št. 828.405.
Ogrska poštna hranilnica št. 19.864.
Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana,
Dunajska cesta 12,
v lastnem združnem domu
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59
obrestuje hranil. vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. :
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni zaklad K 400.000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Ustanovljena leta 1831. **Največja zavarovalnica avstro-ogrske države** Ustanovljena leta 1831.
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.